

שמירת שבת במרחק הציבורי-קטן

בקביעת העיקרון של קיום יום מנוחה שבועי והועדתו בשבת חתר המחוקק להגשים שתי מטרות משולבות: ראשית, מטרה חברתית, לפיה ראוי לייחד יום מנוחה שבועי לכל אדם כדי שיוכל לנוח בו ממלאכתו, לשהות עם משפחתו או בחברת ידידים ולהתפנות לנופש ולבידור לפי בחירתו והעדפותיו. כן נועד יום המנוחה להגן על בריאותו של העובד ולהבטיח תנאי עבודה הוגנים. שנית, הועדת המנוחה בשבת נעשתה על רקע ציווי ההלכה ומסורת ישראל.

"שמירת השבת היתה ותישאר תמיד סמל יהודי קדוש. כל שינוי במעמד השבת מהווה פגיעה קשה ביום הקדוש לעם היהודי וגם ביום המנוחה הלאומי. בכל הדורות מסר עם ישראל נפשו למען שמירת השבת ומניעת חילולה בפרהסיא וכך יהיה גם בעתיד."

אדם פרטי נוסע בשבת – חבל, אבל זו זכותו ובחירתו, הרחובות פתוחים. תחבורה ציבורית נוסעת – כולן נוסעים ומחללים שבת, מדינת ישראל מחללת שבת, אין שבת ציבורית במדינת ישראל.

אל מה יעשה אותו מסכן שרוצה להגיע לים ואין לו רכב? – אכן, בעיה פרטית לא נעימה. אבל לא בגלל זה אנחנו ניצור בעיה ציבורית חמורה פי כמה, לא בגלל זה נהרוס לחלוטין את אווירת השבת במדינת ישראל.

ההפסד הציבורי במקרה זה כל כך גדול שהוא גובר על הצורך של הפרט וכפי שקורה בתחומים רבים בכל ציבור ומדינה.

שאלה: האם החוק לא גורם לאנשים להיות "דווקא"?
תשובה: מי שרוצה להתנגח בערכי-היהדות אינו זקוק לחוקים כדי להיות "דווקא". גם אם יש מי שהחוק גורם לו לתגובה שלילית – הרי הרבה חוקים גורמים תגובה שלילית לאנשים, וכשהם חשופים – לא נרתעים מלחוקק אותם. למשל – חוק גיוס חובה, מס הכנסה.

שאלה: האם לא עדיף שהדתיים יגיעו לפשרות מוסכמות עם החילוניים היכן לפתוח מרכולים ובילויים, וכך יישמר השלום?
תשובה: יש ערכים שלא ניתן להתפשר עליהם. השבת היא אחד מהם. בנוסף, מבחינה מעשית – הניסיון מראה שאם הנושא ייפתח באופן עקרוני, מה שהוסכם היום יהיה הבסיס להרחבה בעתיד, ובפועל יצא שהדתיים לא "הרוויחו" כלום מהסכמה כזו.

הר' יצחק הרצוג, בתקופת קום המדינה:
"אנו פונים בשם היהדות כולה אל השלטונות הממשלתיים והצבאיים להבין מהי השבת לישראל... תנו ידכם לברית השבת למען הצלת השבת... בראש ובראשונה חובה זו מוטלת על הגופים הציבוריים... מתוך ההכרה שבמידה שהשבת הולכת ומתחללת בה במידה הולכת ונפסדת הצורה המקורית העיקרית של הבית הלאומי".

שמירת שבת במרחק הציבורי-נגז?

65% ממצביעי הליכוד בעד עבודות רכבת בשבת

סקר שערכה עמותת חדו"ש בנושא משבר הרכבת בשבת מעלה כי מרבית הציבור, כולל הרוב המוחלט בקרב שומרי המסורת, מצדד בעבודות תחזוקה של רכבת ישראל בשבת

ראש עיריית תל אביב-יפו, רון חולדאי, אמר כי "זוהי מהפכה של ממש. יישר כוח לשר התחבורה שאישר תוכנית להרחבה משמעותית של רשת קווי השירות, שתביא למהפכה בתחבורה הפנים עירונית, בעיקר בשבתות ובחגים. אני בטוח שהתחבורה בשבת, שהינה צורך קיומי דווקא לאוכלוסיות החלשות, תשפר את הנגישות בתוך העיר ואל העיר. מדינת ישראל צריכה לספק שירות גם לאלו שאין להם. זה כולל נגישות לכל אזרח ואזרח גם בסופי השבוע. אין כל סיבה שתושבים שידם אינה משגת לא יוכלו להגיע לים או לבקר חולים בשבת."

"ישנה הסכמה ציבורית רחבה של למעלה מ-70% מהציבור כי יש צורך בהפעלת תחבורה ציבורית במתכונת מצומצמת בערים בעלות רוב חילוני", מוסר אייל אקרמן, רכז השטח וההכשרות של תנועת 'ישראל חופשית', "התמיכה עקבית, והשיעור הזה בסקרים אפילו עולה מדי שנה".

"לא פלא שפורחות בשנתיים האחרונות עשרות יוזמות פרטיות של תחבורה ציבורית בשבת, שמנסות למלא את הואקום המערכתי החמור שקיים פה, בהיעדר אספקת שירותים בסיסיים לאזרחים", הוא מוסיף. "תחבורה ציבורית בסוף שבוע היא הדבר הכי הגיוני בעולם. בכל מדינות המערב הוא מתקיים. וזה חייב לקרות גם אצלנו - בערים בהם רוב הציבור מעוניין בכך ותוך התחשבות בכלל הציבור."

"אני באה ממשפחה דתית ויש לי אחות חרדית, אני לא נגד החרדים, אבל אני בעד לקדם ציבורית נקודתית בשבת כי המצב הנוכחי יוצר שנאה", הסבירה ח"כ בוקר.

"תחבורה ציבורית שתעבור בשבת בנקודות מרכזיות שמוסכמות מראש, תוך כדי התחשבות מלאה בציבור הדתי. אפשר להגיע להסכמות והבנות, לאיזשהו הסדר שלא יפגע בציבור הדתי ועם זאת יקל על הציבור החילוני. זה אחד החוקים הכי מפלים. תחשבו על החייל שמגיע הביתה בסוף שבוע ולא יכול לצאת לבלות. וזה רק מונע חילול שבת. כי היום הכבישים בשבת כל כך עמוסים ופקקים של מכוניות ואם יהיו אוטובוסים, הרבה פחות מכוניות תהינה על הכביש, זה כבר יחסוך איזשהו חילול שבת."

נישואין וגירור ברבנות פלג-קעז

צריך הנהגה רוחנית אחידה למינוי רבנים, למינוי דיינים, לכשרות ממלכתית, לגירושין וגירור ועוד, ואם לא כן, תהיה כאן אנדרלמוסיה רוחנית נוראה. ביחוד הדבר נאמר לגבי הגירור. מעשה בבחור שהציע את עצמו לשידוך אצל אבי הבחורה, שטח את כל מעלותיו, ולכל שאלת האב במעלה זו או אחרת השיב בחיוב, עד אשר שאלו האבא: האם אתה איש דובר אמת? השיב בכנות: זאת לא! ואם כן הכל ירד לטימיון. כך כל המפעלים שבתחיית האומה, מעשיים, לאומיים, צבאיים, רוחניים, מוסריים – יהיו חסרי תועלת אם העם היושב בציון לא יהיה דווקא יהודי. מיהו יהודי ומי לא, זאת לא יחליט כל רב, אלא גדולי רבני ישראל שבדור, ואפילו יותר מזה, גדולי רבני הדורות, לכן מרב קוק היה מאוד ירא הוראה בענין הגירור, וחשב אלף פעמים על כל מקרה.

כן הוא מציין את הפגיעה החמורה בסמכות הרב הראשי, שניתנת לו על פי חוק במערך הגירור: "למעשה מדובר בשינוי דרסטי מן המדיניות הקיימת, בתואנה של בקשה לפתור את בעיית ההתבוללות, וליתר דיוק – על אנת לאפשר לנכרים להתחתן עם יהודים. בהתאם לעמדה המקובלת של הציבור בישראל שאינו מקבל נישואי תערובת כדבר מקובל, מבקשת ועדת ניסים לבטל את הכפיפות ההלכתית של כל מערך הגירור לרב הראשי. מדובר ב'שינוי סדרי עולם', הפוגע באופן חריף במעמד הרבנות הראשית ואף עשוי לשלול כל תוקף והכרה ציבורית לגירור שיערך ע"י דייני בתי הדין לגירור."

ברית הנישואין היא מהמוסדות המקודשים ביותר בדת היהודית. סוד קיומו של עם הנצח לאורך שנות הגלות, היה עמידה קנאית ודקדקנית על נישואין כהלכה. זו הסיבה שבגללה קובע החוק שנישואין בישראל ייעשו על פי ההלכה בלבד.

הבקשה לגירור וגם הבקשה להקל בגירור באה בד"כ מיהודים טובים שלא רוצים שבני משפחותיהם יתחתנו עם גויים. ברוב המקרים מדובר ביהודי שמכיר גויה, אך הוא/הדודה/הסבתא/האבא לא מוכנים שיתחתן איתה, ואז עולה הבקשה לגירור. בקשה זו באה ממקום טוב – ממקום מאוד יהודי, וצריך לחזק את הרצון הזה, שבדרך כלל בא דווקא מן הציבור החילוני. אך אז, באים אנשים, שחלקם מהעולם הדתי ואף הרבני, ומיעוטם מהעולם החילוני, ואומרים שכדי שלא יהיו נישואי תערובת, צריך להקל את תהליך הגירור – צריך לקבל כגר אדם שנעשה ישראלי גם אם הוא לא נעשה יהודי.

אך האמת היא שהבסיס הנדרש לגירור הוא שבא גוי ומבקש להתיגר, ולא זו המציאות המדוברת היום. במציאות כזו, אם לא נגיר, ייתכן שהם לא יתנו לילדים שלהם להתחתן עם גויות. וגם אם הבן לא יעמוד בזה ויתחתן עם גויה – האם זה אומר שהרבנות צריכה לשנות את מהות הגירור? אם כן, עלינו לדעת שהרבנות לא נועדה רק "לפתור בעיות הלכתיות" בעלמא. יש להיזהר לא להגיע למצב כזה שבו אנשי התורה יוצרים במו ידיהם זילותא של התורה והשבת. לא מוטל עלינו לתת פתרון לכל דבר אלא להורות תורה לכתחילה. התורה מאירה את החיים, מרוממת את האנשים ובסופו של דבר פותרת את כל הבעיות. הבעיה היא שאנחנו מופעלים רגשית ורוצים לתת שירות טוב. היום זה נקרא 'נגישות'. כביכול כולם נכים וצריך להנגיש את הרבנות. אך אני מאמין בעם ישראל. עם ישראל רוצה לשמוע מה צריך לעשות לפי התורה. הוא לא מחפש פתרונות הלכתיים. אם נחפש כל הזמן פתרונות הלכתיים, לא תישאר כלל תודעה של לכתחילה.

נישואין וגזיר ברבנות לבקד-נגד

נישואין ברבנות אינם מתאימים לחילוניות – נישואין על פי ההלכה, הם נישואין דתיים, ומאחר ומרבית האוכלוסייה בישראל איננה דתית, חשים רבים מן האלטרנטיביים כי מנהגים אלו אינם קרובים ללבם והם נכפים עליהם בניגוד לרצונם. ובהעדר אלטרנטיבה בעלת מעמד שווה.

אינם שוויוניים – על פי הנישואין הדתיים, הגבר הוא בעל העמדה והדעה, הוא זה החותם על התחייבות חוזית (כתובה) כלפי האישה, האישה אינה חותמת על הכתובה. הגבר הוא זה המקדש את האישה והיא רק נעתרת. העדים לטקס הקידושין תמיד יהיו גברים, נשים אינן כשרות ומי שעורך את הקידושין והנישואין הוא רב ולעולם לא רבנית.

היחס של הרבנות לזוגות הוא תוצאה של מדיניות, ולא של הלכה. המדיניות הזאת הובילה למשבר אמון מתגלגל מול הציבור, והיא מרחיקה את הזוגות מהיהדות. הגיע הזמן לייצר גם בתחום החתונות אלטרנטיבה הלכתית שפווה."

מייל החופות נועד בראש ובראשונה לתת מענה לאי שהרבנות מתעלמת בהם ומונעת מהם ללא הצדקה להירשם לנישואין בישראל.

המדיניות הבדלנית והקיצונית של הרבנות, לצד הניסיונות לאסור על חתונות הלכתיות פרטיות, יצרו מצב בו כל שנה מאות זוגות נאלצו ו/או בחרו לחפש בנרות רב שיחתן אותם. את המציאות הזו אנחנו פועלים לשנות. המטרה שלנו ב'חופות', מערך החתונות של 'השגחה פרטית', היא לעזור לזוגות לערוך את החופה שלהם בדיוק כמו שהם דמיינו כל השנים: בלי לזוותר על היהדות והמסורת, בלי לזוותר על הערכים והזהות שלהם, וכל זה - באופן אחראי שמרחיק אותם מהתחום הפלילי, ומגן עליהם מפני מקרים של סרבנות גמ. אנחנו כאן כדי לוודא שלזוגות שהרבנות סירבה שלא-בצדק לתת שירות - תהיה האפשרות להתחתן כדת אשה וישראל. אנחנו כאן כדי לוודא שזוגות שתשוב להם להתחתן כמו שבא וסבתא, אבל לא מוכנים להיכנס בשערי הרבנות - לא יצטרכו לזוותר על היהדות ביום הכי חשוב שלהם. אנחנו כאן כדי ללוות את הזוגות, לשדך להם רב או עורכת חופה שיתד איתם יעצבו את הטקס בהתאם לרצונות שלהם ובמסגרת ההלכה, ולאפשר להם לבחור בחתונה מסורתית - מבלי להיות נתונים לחסדי הרבנות הראשית.

אנו מכירים את החברה הישראלית ומוודעים לכך שהיא אינה מורכבת רק מ"יהודים" ו"לא יהודים". לא ניתן להתעלם עוד מהעובדה שבישראל קיימת קבוצה גדולה של אנשים ממוצא יהודי, שמגדירים את עצמם כיהודים, שהנם בעלי זיקה חזקה ליהדות, אשר חונכו על ערכי היהדות ואינם מכירים תרבות אחרת זולתה. בתהליך הגיור הדיינים מתחשבים ומכבדים את המטען המשמעותי שמביא עמו המתגייר לתהליך.

אנו דוגלים בגישה פרטנית ועל כן אין לנו תנאי סף או דרישות אחידות. בדרך כלל אנו מבררים עם כל מתגייר את מידת הזיקה שלו ליהדות ואת החיבור ליהדות ולמסורת ישראל בחיי היום-יום.